

"סיפור חברתי": מהו?

סיפור חברתי:

סיפור חברתי הינו כלי יעיל להתמודדות עם התנהגויות שונות של ילדים על הספקטרום האוטיסטי, הוא יכול לשמש להכנת הילד להתמודדות עם שינוי מהותי בסביבתו, לדוגמה: לידת אח, נסיעה ממושכת של הורה, מעבר דירה, התנהלות במצב חירום וכדומה.

כאשר הילד מתנהג באופן לא תואם, או מציג התנהגויות בלתי מסתגלות, סטריאוטיפיות או אחרות ניתן להניח שהוא אינו מבין את הסיטואציה, או שההתנהגויות שלו נובעות מחרדה, חוסר הבנה חברתית, וקושי להתמודד עם שנוי בשגרה.

סיפורים חברתיים מתארים סיטואציות חברתיות במושגים של הגירויים הרלוונטיים בסביבה והתגובות המתאימות להם מבחינה חברתית.

הסיפור החברתי הוא סיפור קצר שנכתב באופן אינדיבידואלי לכל ילד, מטרתו להבהיר לילד את הסיטואציה כפי שהיא מתרחשת במציאות שלו, לתת שמות לרגשות שמצב זה מעורר, ללמד אותו מהי ההתנהגות התואמת. חשוב לכתוב את המשפטים כסיפור אישי בגוף ראשון, להתאימו לרמת ההבנה השפתית של הילד, להוסיף תמונות של הילד, אנשים והסביבה הרלוונטית.

סוגי המשפטים בסיפור חברתי כוללים:

(א) משפט תיאורי- אינפורמציה אודות הסביבה, האנשים וההתרחשות (מה הם עושים, מה קורה).

(ב) משפט מכוון- הצהרה כלשהי על התגובה ההתנהגותית הניאותה.

(ג) משפט פרספקטיבי- משפט המתאר את הרגשות, והתגובות של האחרים בסיטואציה החברתית.

(ד) משפט שליטה- מהי ההתנהגות המצופה מהילד. חשוב לציין שרמת מורכבות השפה בסיפור, אורכו ותכניו חייבים להיות מותאמים לילד.

הצעה למשפטים לסיפור חברתי בנושא התמודדות עם המצב הביטחוני

(ליד כל משפט ניתן לשלב איור או תמונה שרלוונטים לנאמר להדפיס ולהפוך לספרון):

היום לא נסעתי לגן כי הגן סגור.
נשארתי בבית עם אמא (או כל מבוגר אחר)
לפעמים אני שומע צפירה חזקה/"צבע אדום" ואני מאד נבהל/מפחד/דואג....
כשאני נבהל אני בדרך כלל .....
כשאני עושה..... אמא עצובה/נבהלת/דואגת..... ואומרת.....
בדרך כלל כששומעים את הצפירה אמא לוקחת אותי ואת.....למרחב המוגן/מקלט.
במרחב המוגן/מקלט אני צריך לשבת בשקט ואני יכול לשחק עם.....
אני יכול לשמוע מוסיקה עם אזניות....
אני יכול לאכול ולשתות.....
אני יכול לצייר.....
אני אוהב להיות במרחב המוגן/במקלט כי יש לי שם דברים שאני אוהב לעשות. ואמא ו.....
נמצאים שם יחד איתי.
אמא שמחה כשאני מתנהג יפה במרחב המוגן ונותנת לי לבחור במה לשחק.
אני צריך לשבת במרחב המוגן/במקלט עד שאמא אומרת שאפשר לצאת.
אם נשמע עוד צפירה/"צבע אדום" נצטרך להיכנס שוב למרחב המוגן.
כשאבא/ אמא אומר/ת לצאת אנחנו הולכים לסלון ושותים תה

❖ [בקובץ המצורף](#) תוכלו למצוא דוגמאות של משפטים עם תמונות מן המוכן.

❖ ניתן להדפיס חלק מהמשפטים והתמונות המתאימים לילדכם (לא חייבים את הכל).

❖ מומלץ להכניס תמונות של בני משפחה אמיתיים, חפצים של הילד ומקומות מוכרים על מנת להפוך את הסיפור לאפקטיבי ורלוונטי יותר לילד.